

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

**Acte Acadèmic de Lliurament
de la Medalla de la Universitat
al Prof. Dr. Esteban Morcillo**

Discurs de la Rectora

Prof. Dra. Ma. Vicenta Mestre

València, 10 de novembre de 2018

És un honor acollir-los a tots i totes vostès en aquest acte acadèmic que té lloc al nostre més venerat espai universitari, aquest Paraninfo que el professor Esteban Morcillo tan bé ha definit en la seua evocació dels temps antics d'aquest Estudi General que es projecta cap al futur amb la mateixa il·lusió amb què obrí les seues portes fa ja vora cinc-cents vint anys.

Amb la mateixa il·lusió que els primers estudiants de la València medieval s'apropaven a les àrees principals de la ciència de l'època: la filosofia natural, la investigació del cos humà i el *quadrivium*. Amb la mateixa il·lusió que el professorat iniciava les classes en temps del primer rector Jeroni Boix.

La cerimònia de hui, tot i que formalment no llueix la vistositat de les vestimentes acadèmiques que engalanen els més solemnes actes acadèmics que segueixen la tradició universitària sí que es desenvolupa en el format clàssic en el qual existeix una *laudatio* que presenta els rellevants mèrits que concorren en la persona guardonada

Són les *laudatio* eixa presentació de mèrits que, com s'assenyala en el cerimonial universitari *honoris causa*, ens ha de permetre recordar que, “per més gran que fos el vostre enginy, heu de retre obediència i veneració als vostres mestres i predecessors”. Perquè la ciència, el coneixement, els sabers, formen part d'eixe “arbre de la ciència” lul·lià al que el professor Esteban Morcillo s'ha referit en nombroses ocasions en les seues intervencions.

Hui és el Doctor Esteban Morcillo Sánchez, qui va ser Rector d'aquesta Universitat entre 2010 i abril d'enguany qui ret la més alta distinció que té establerta la Universitat de València, la seua Medalla, que ha estat atorgada per acord del Consell de Govern, i a proposta d'aquesta Rectora, en atenció als rellevants mèrits que concorren en la seua persona.

Mèrits sobradament exposats en la corresponent *laudatio* que ha estat pronunciada per qui va ser Degà de la Facultat de Medicina i Odontologia de la Universitat de València, el professor Doctor Federico Pallardó, catedràtic de Fisiologia de reconeguda trajectòria acadèmica. Enhorabona per la vostra intervenció en aquest acte per exposar els rellevants mèrits que concorren en la persona del Dr. Morcillo. Moltíssimes gràcies professor Pallardó per haver assumit eixa responsabilitat i per unes paraules que expressen la vostra estima i el coneixement de la trajectòria acadèmica del professor Morcillo.

Una estima compartida per totes les persones que ens acompanyen hui al Paranimf i que, amb la seua presència, reconeixen la seua trajectòria.

Moltíssimes gràcies, Molt Honorable President, Honorables Conselleres i Consellers, per estar hui ací presents en una mostra més de la vostra sensibilitat envers la Universitat de València i les persones que cada dia ens esforcem per fer realitat aquesta institució acadèmica que és la de totes i tots els valencians.

Valencians i valencianes que s'han format a aquesta Universitat, autèntica matriu del sistema universitari del nostre territori. Vull agrair la presència dels rectors i rectora de les universitats germanes. També d'antics rectors d'aquestes institucions que hui ens acompanyen, com ens acompanyen anteriors rectors d'aquesta Universitat. La seua presència hui ací és una mostra més de que les universitats públiques valencianes no competim entre nosaltres, al contrari, cooperem i col·laborem.

Com col·laborem amb Administracions Públiques de tot el territori i a tots els nivells, i amb organitzacions empresarials i sindicals, amb Organitzacions No Governamentals, col·legis professionals i associacions. En definitiva, com a universitat pública oberta a la societat valenciana, som una institució que estableix un diàleg permanent i vincles estables de cooperació. A totes les persones que representen aquestes entitats, i també als alcaldes i alcaldesses i membres de diferents estructures del govern de la Generalitat, de l'Administració de Justícia i de la Delegació del Govern que hui ens acompanyen, el meu més sincer agraiement personal per la seua presència i, per suposat, el reconeixement de la Universitat com a institució.

Eixe diàleg sense límits ha estat una de les característiques de l'exercici de les responsabilitats de govern que el professor Esteban Morcillo ha assumit en diferents etapes de la seua trajectòria.

Sense ànim de ser exhaustiva sí voldria repassar alguns trets de l'experiència de qui hui ha rebut la Medalla de la Universitat de València.

Com s'ha comentat fa poc, un jove Esteban Morcillo va començar a estudiar Medicina i Cirurgia fa enguany cinc dècades. En ple any 1968, caracteritzat per uns moviments internacionals que cercaven un món millor, en una Universitat que a Espanya vivia en clandestinitat i repressió la necessitat de recuperar les llibertats.

On el futur es veia no sols sota els ‘adoquins’ dels carrers per cercar arena de platja, en el nostre cas més pròxim a una realitat que a una metàfora, sinó amb un esperit d’incorporació a Europa i de fer nostres els valors d’una societat oberta i democràtica.

Democràcia que recuperariem la dècada següent, amb una Constitució que compleix quaranta anys i en el marc de la qual els valencians i valencianes recuperarem un autogovern en forma de Generalitat Valenciana, de la qual hem celebrat a aquest mateix Paranimf els seus sis-cents anys. De les primeres eleccions autonòmiques celebrem enguany també trenta-cinc anys.

En els últims anys la Universitat de València ha reconegut, atorgant la seua Medalla, aquest esperit de lluita, canvi i transformació social. Em permetrà un record especial hui, també, a la professora Carmen Alborch, amb qui vaig tenir l’honor de compartir, junt a la rectora de la Universitat Jaume I, la distinció de la Generalitat Valenciana el passat dia 9 d’Octubre. Carmen va ser una dona lluitadora fins a l’últim sospir, com va dir en la seua darrera intervenció pública, essent un exemple de persona compromesa amb el feminisme, la igualtat, la cultura i la democràcia.

Siguen aquestes paraules meues també d’homenatge a eixes generacions d’universitaris lluitadors i lluitadores per les llibertats al llarg del temps, emprant els versos de Vicent Andrés Estellés, Medalla e la Universitat:

*Damunt les lloses del pati
hi ha les petjades caminants
del poble que encenia ciris
a la llibertat.*

Doctor en Medicina, Esteban Morcillo s’endinsà en un món acadèmic de prestigi mercè als seus mèrits acadèmics en universitats dels Estats Units i del Regne Unit.

Incorporà així als seus coneixements un nou saber fer en la recerca, imbricada en els mecanismes de cooperació científica als quals la universitat espanyola s’incorporaria especialment al llarg de la dècada dels anys huitanta fins gairebé els inicis de la recent crisi.

El compromís del doctor Morcillo amb les institucions de les quals ha format part és una de les seues característiques. Així, com s’ha assenyalat, a la Universidad de Alcalá va ser vicerector, i a la Facultat de Medicina i Odontologia de la nostra Universitat degà. A la Universitat també va ser delegat del rector, vicerector i, finalment, rector.

Senyores i senyors, com totes i tots vostès saben, al llarg dels més de cinc segles d’història la nostra Universitat s’ha regit per diferents normes que han determinat la manera d’elecció del seu rector, des de la decisió del govern municipal fins la Corona i, en temps més recents, el *Ministerio* de la dictadura, el Claustre Universitari ja en democràcia i, finalment, el sufragi universal ponderat.

Sota aquest sistema electiu el catedràtic Esteban Morcillo va ser elegit en 2010 i reelegit en 2014 per un segon termini, aquest cop amb la majoria de vots en tots els col·legis electorals.

En les Constitucions primeres de la nostra Universitat, els Jurats de la ciutat deixaren escrit que nomenarien rector, literalment, 'persona en ciència doctíssima'.

Els destacats mèrits acadèmics que ha exposat el doctor Pallardó evidencien que el doctor Morcillo s'ajusta a la qualitat desitjada per al govern universitari ja en els temps constitutius de la institució. Però, més enllà de les seues qualitats acadèmiques, destaca en el professor Esteban Morcillo la seua humanitat i proximitat.

Així, cal destacar el tarannà del rector Morcillo al llarg d'aquests dos períodes consecutius, que són el màxim que determinen els nostres Estatuts, caracteritzat per la cerca del consens des del diàleg i la responsabilitat.

Responsabilitat que ha estat més necessària que mai en el context que hem viscut.

Senyores i senyors, ben bé saben que ens hem enfrontat a la major crisi global des de la del 29. Els inicis de 2008 conduïren a una crisi sense precedents en els comptes públics de l'Estat, a la destrucció del sistema financer valencià i a un conjunt de polítiques de consolidació fiscal que han suposat a nivell universitari la condemna a l'exili acadèmic i professional de tota una generació de joves, a l'entrebanc de carreres professionals en l'àmbit universitari, tant de PDI com de PAS, a la paralització o finalització de línies de recerca i, per suposat, al fre a la política d'infraestructures docents i investigadores. També l'increment de taxes i la reducció de beques. Una crisi que ha colpejat amb força la igualtat d'oportunitats.

Molt Honorable President, a més de reiterar l'agraïment a la vostra presència pel simbolisme del reconeixement a la Universitat i al professor Morcillo, vull destacar el canvi de rumb de determinades polítiques educatives que reverteixen, encara que parcialment la situació anterior. Polítiques que són fruit del vostre compromís amb el Sistema Universitari Públic Valencià, tot i les dificultats financeres a què ha de fer front també la Generalitat en un context d'infrafinançament del nostre territori, tan estudiat per les i els nostres investigadors.

En aquest difícil context que hem viscut, i en bona mesura continuem experimentant, la Universitat de València, sota el rectorat del professor Morcillo, i com ell ben bé ha assenyalat amb la col·laboració i implicació de tota la comunitat universitària, ha aconseguit mantenir la seua excel·lència docent, ha impulsat promocions en els límits màxims que les lleis permetien, i va desenvolupar un programa de beques propi de la Universitat, que hui encara continua.

També s'ha implantat noves titulacions de grau i ha articulat inversions que han conduït a la implantació de nous centres de recerca, l'assoliment de projectes de col·laboració 'Campus d'Excel·lència' i l'establiment de relacions permanents amb universitats d'escala global que incrementen la nostra destacada presència internacional amb més de mil convenis actius amb institucions d'ensenyament superior i d'investigació dels cinc continents.

A llarg d'aquests anys s'ha impulsat la cultura i l'esport adaptat, així com un conjunt de valors institucionals d'aposta per l'atenció a la discapacitat, la igualtat i la sostenibilitat, així com la recuperació de la memòria que són les bases per progressar en la construcció d'una societat autoconscient que cerca un futur de progrés.

No hauria estat possible sense la seua disciplina professional, el seu compromís amb la Universitat Pública, que ha defensat fins les darreres conseqüències, la seua obertura a les reflexions, el debat, el diàleg i la conversa per assolir consensos des d'una anàlisi pausada dels problemes, l'escolta activa i compartir opinions.

Fortis est non pertubaris in rebus asperis

'De forts és no desfallir davant les adversitats', esmente a Ciceró per definir el tarannà del Dr. Morcillo.

Senyores i senyors, la descripció que faig de qui va ser rector d'aquesta Universitat està basada en la proximitat i la coneixença, en l'estima i el reconeixement d'una persona amb qui he tingut l'honor de compartir responsabilitats de govern, tant des de vicerectorats ocupats per tots dos, com després essent vicerectora en el seu equip de govern. Així, he pogut, també, comptar amb el seu suport, complicitat, amistat i confiança. Al llarg d'aquests anys he pogut aprendre amb ell gestió i política universitària, gaudint del seu saber en la Medicina però també en nombrosos camps de la cultura.

Per això els puc dir que és un home que té un vast coneixement dels autors clàssics, és un lector voraç de gran sensibilitat artística i coneixements musicals, amplis en el saber operístic.

Senyores i senyors, tots aquests mèrits i valors converteixen el professor Esteban Morcillo en un home renaixentista per la diversitat i intensitat dels seus interessos científics i culturals. Un rector brillant en temps de complexitat.

Un home al qual aquesta Universitat honora amb el seu més alt reconeixement en atenció als destacats mèrits que en ell concorren.

Moltíssimes gràcies professor Morcillo pel temps de dedicació a aquesta, la seua Universitat.

A totes i tots vostès, moltíssimes gràcies per la seua presència i per continuar donant suport a aquesta Universitat, la seua Universitat, la Universitat Pública dels valencians i valencianes, la Universitat de València.

Moltes gràcies per la seua atenció.

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

